

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Domagoj Majstorović
Preddiplomski sveučilišni studij
Smjer Agroekonomika

**Prednosti i nedostaci različitih oblika registracije
poljoprivredne djelatnosti**

Završni rad

Osijek, 2017.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Domagoj Majstorović, student
Preddiplomski sveučilišni studij
Smjer Agroekonomika

**Prednosti i nedostaci različitih oblika registracije
poljoprivredne djelatnosti**

Završni rad

Povjerenstvo za ocjenu završnog rada:

1. Izv.prof.dr.sc. Tihana Sudarić, mentor
2. Prof.dr.sc. Krunoslav Zmaić, član
3. Izv.prof.dr.sc. Jadranka Deže, član

Osijek, 2017.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivrede, smjer Agroekonomika
Domagoj Majstorović

Završni rad

Prednosti i nedostaci različitih oblika registracije poljoprivredne djelatnosti

Sažetak:

Poslovati se može kao fizička osoba, ili kao pravna osoba. Fizičke osobe su: obrt, samostalna djelatnost, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo i sporedno zanimanje. Ako ćete poslovati putem pravne osobe, a to su: trgovačko društvo, zadruga, udruga, istu trebate prvo osnovati upisom u odgovarajući registar, pri čemu ćete postupak obaviti na trgovačkom sudu ili uredu državne uprave za poslove gospodarstva. Pravne osobe mogu: stjecati prava i preuzimati obveze, tužiti i biti tužena, mogu biti vlasnici pokretnih i nepokretnih stvari. Fizičke osobe mogu: kupovati, posjedovati i prodavati imovinu, tužiti i biti tužena, proizvoditi i prodavati proizvode kupcima. Odluka o obliku registracije temelji se na pomnom promišljanju i savjetovanju sa stručnjacima, jer poznavanje propisa omogućit će vam njihovu primjenu u vašu korist. Ne postoji najbolji organizacijski oblik, nego sve ovisi o poduzetničkim sklonostima, potrebama posla te brojnim drugim čimbenicima.

Ključne riječi: Pravne osobe, fizičke osobe, oblici organizacije, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, obrt, zadruga, trgovačko društvo

35 stranica, 3 tablice, 11 slika

Završni rad je pohranjen u Knjižnici Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku i u digitalnom repozitoriju završnih i diplomskih radova Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku

BASIC DOCUMENTATION CARD

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Agriculture in Osijek
Undergraduate university study Agriculture, course Agroeconomics
Domagoj Majstorović

BSc Thesis

Advantages and disadvantages of various forms of registration of agricultural activity

Summary:

Doing business can be as an individual or as a legal entity. Physical persons are: crafts, self-employment, family farm and secondary occupation. If you are going to do business through a legal entity, namely: a company, cooperative, an association, you must first register by registering with the relevant register, where you will be doing business at the commercial court or the state administration office. Legal persons can: acquire rights and take over obligations, sue and be liable, may be the movers and immovable property owners. Physical persons may: purchase, own and sell property, sue and be liable, produce and sell products to buyers. The registration form decision is based on careful reflection and consultation with experts, as knowledge of the regulations will allow you to apply them for your benefit. There is no best form of organization, but everything depends on entrepreneurial preferences, job requirements and many other factors.

Keywords: Legal persons, individuals, forms of organization, family farm, crafts, cooperatives, companies

35 pages, 3 tables, 11 pictures

BSc Thesis in archived Library of Faculty of Agriculture in Osijek and in digital repository of Faculty of Agriculture in Osijek

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. RAZLIČITI OBLICI REGISTRACIJE POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI	2
2.1. Razlozi koji utječu na izbor organizacijskog oblika	3
3. OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO	4
3.1. Upis u upisnik poljoprivrednih gospodarstava	4
3.2. Potrebna dokumentacija.....	6
3.3. Razlika između OPG-a i Obrta	8
3.4. AKORD	8
4. ZADRUGE.....	9
4.1. Kako osnovati zadruhu	10
4.2. Razlika između obrta i zadruge	13
4.3. Razlika između trgovačkog društva i zadruge.....	13
5. OBRT	16
5.1. Registracija obrta	17
5.2. Razlika između obrta i trgovačkog društva	19
5.3. Prednosti i nedostaci obrta.....	22
6. TRGOVAČKO DRUŠTVO.....	23
6.1. Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću	25
6.2. Osnivanje jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.)	28
6.3. Prednosti društva s ograničenom odgovornošću nad obrtom	30
6.4. HITRO.hr.....	32
7. ZAKLJUČAK	33
8. POPIS LITERATURE	34

1. UVOD

Poslovati se može kao fizička osoba, ili kao pravna osoba.

Fizičke osobe su: obrt, samostalna djelatnost, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo i sporedno zanimanje. Odabire li se ovaj način registracije, znači da će se fizička osoba registrirati određenim javnim službama da će se baviti nekom gospodarskom djelatnošću do određenog datuma. Pri tome, naravno, moraju se ispunjavati uvjeti propisani upravo za ono čime se fizička osoba namjerava baviti. Za cijeli niz djelatnosti su ti uvjeti vrlo šturi i jednostavni, dok je za druge potrebno ispunjavati kako osobne uvjete, tako i uvjete prostora, ponekad čak i pribaviti posebne dozvole.

Ako će se poslovati putem pravne osobe, a to su: trgovačka društva, zadruga, udruga, istu trebate prvo osnovati upisom u odgovarajući registar, pri čemu ćete postupak obaviti na trgovačkom sudu ili uredu državne uprave za poslove gospodarstva. Pravna osoba može obavljati one poslove za koje je registrirana, i može ih obavljati na području cijele države. Popis djelatnosti kod kojih je potrebno pribaviti posebne dozvole prilikom registracije je vrlo kratak.

Pravne osobe mogu: stjecati prava i preuzimati obveze, tužiti i biti tužena, mogu biti vlasnici pokretnih i nepokretnih stvari. Fizičke osobe mogu: kupovati, posjedovati i prodavati imovinu, tužiti i biti tužena, proizvoditi i prodavati proizvode kupcima.

Odluka o obliku registracije temelji se na pomnom promišljanju i savjetovanju sa stručnjacima, jer poznavanje propisa omogućit će vam njihovu primjenu u vašu korist.

Slika 1. Izbor različitih oblika organizacije

Izvor: <http://www.lerindjija.rs/javni-poziv-za-izbor-organizacije-koja-sprovodi-obuku-za-energetske-menadzere/>

2. RAZLIČITI OBLICI REGISTRACIJE POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI

Kada govorimo o osnivanju poljoprivrednog gospodarstva važno je naglasiti kako to ne znači da morate osnovati isključivo OPG- Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, jer poljoprivredno gospodarstvo može biti registrirano i u ostalim pravnim oblicima, a to znači da možete registrirati i obrt za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadrugu. Razlike se očituju u obveznim evidencijama i propisima vezanim za pojedini pravni oblik, kao i u pozicijama odgovornosti osnivača.

Najzastupljeniji oblici registracije poljoprivredne djelatnosti su:

- Obrt
- Trgovačko društvo
- Zadruga
- Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

Obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Obrtnik je fizička osoba koja obavlja jednu ili više gospodarskih djelatnosti u svoje ime i za svoj račun, a pri tome se može koristiti i radom drugih osoba. Za obveze nastale u obavljanju obrta odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

Zadruga je dobrovoljno udruženje zadrugara (najmanje 7). Osniva se ugovorom o osnivanju. Ima svojstvo pravne osobe i upisuje se u sudski registar. Zadruga je dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njezini članovi, a svojim radom i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unapređuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomske, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana. Član zadruga može biti samo osoba (fizička i/ili pravna) koja neposredno sudjeluje u radu zadruga, posluje putem zadruga ili koristi njezine usluge ili na drugi način neposredno sudjeluje u ostvarenju ciljeva zbog kojih je zadruga osnovana. Član zadruga ne odgovara za obveze zadruga.

Trgovačko društvo je samostalna gospodarska, tehnička i društvena cjelina u vlasništvu određenih subjekata, koja proizvodi proizvode ili usluge za potrebe tržišta, koristeći se odgovarajućim resursima i snoseći poslovni rizik, radi ostvarivanja dobiti i drugih ekonomskih i društvenih ciljeva. Trgovačko društvo je trgovac - pravna osoba, koja samostalno i trajno obavlja gospodarsku ili bilo koju drugu djelatnost, radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu, a čiji su osnivanje i ustroj određeni Zakonom o trgovačkim društvima. Trgovačko društvo može se organizirati kao: 1. društvo osoba (osnivaju ga najmanje dvije osobe bez minimalnog zakonom propisanog kapitala, odgovaraju neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom, veza je među članovima čvrsta, članovi neposredno upravljaju poslovima), javno društvo (j.d.), komanditno društvo (k.d.). 2. društvo kapitala (može ga osnovati jedna osoba, za obveze društva odgovara samo do visine svog uloga, ulazak i izlazak su slobodni, poslovima upravljaju organi društva), dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću.

2.1. Razlozi koji utječu na izbor organizacijskog oblika

Najbolji organizacijski oblik ne postoji. Najpogodniji oblik ovisi o poduzetničkim sklonostima, potrebama posla te brojnim drugim čimbenicima.

Faktori utjecaja na izbor organizacijskog oblika:

- Brzina i troškovi osnivanja
- Visina temeljnog kapitala
- Visina potrebnog kapitala za realizaciju poslovnog
- pothvata
- Ograničenja odgovornosti prema trećima
- Stupanj kontrole nad pothvatom
- Troškovi organizacije i mogućnost korištenja
- različitih poticaja i olakšica
- Želja da poslovanje ostane u tajnosti
- Kontinuitet djelatnosti i transfer vlasničkih prava
- Politika oporezivanja i plaćanja poreznih obveza

3. OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO

Za otvaranje obiteljsko poljoprivrednog gospodarstva moraju se zadovoljiti određeni uvjeti. Poljoprivredno gospodarstvo je pravna ili fizička osoba ili više fizičkih osoba koje se bave poljoprivredom, a može djelovati kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

Zakon o poljoprivredi (NN 149/09; NN 127/10; NN 50/12; NN 120/12; NN 148/13) definira ciljeve i mjere poljoprivredne politike, korisnike prava, oblike djelovanja poljoprivrednog gospodarstva, održivi razvoj poljoprivrede, institucijsku potporu, administrativno praćenje i izvješćivanje u poljoprivredi te upravni i inspekcijski nadzor.

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG) je samostalna gospodarska i socijalna jedinica koju čine punoljetni članovi zajedničkog kućanstva, a temelji se na vlasništvu i/ili uporabi proizvodnih resursa u obavljanju poljoprivredne djelatnosti. Poljoprivrednik je fizička osoba na poljoprivrednom gospodarstvu koja se bavi poljoprivredom te posjeduje znanja i vještine o poljoprivredi. Mnogi proizvođači s procesom otvaranja OPG-a nisu upoznati ili o tome premalo znaju pa svoje proizvode i usluge prodaju 'na crno'. Pravo na upis u Upisnik imaju pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i fizičke osobe državljani Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj. Uvjet upisa u Upisnik je posjedovanje poljoprivrednih resursa (poljoprivrednog zemljišta i/ili stoke) i obavljanje poljoprivredne djelatnosti koja obuhvaća bilinogojstvo, stočarstvo i s njima povezane uslužne djelatnosti. Nositelj OPG-a je punoljetna osoba koja radi stalno ili povremeno na gospodarstvu i odgovorna je za njegovo poslovanje.

3.1. Upis u upisnik poljoprivrednih gospodarstava

Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sadrži podatke o poljoprivrednom gospodarstvu, nositelju tj. odgovornoj osobi i članovima obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, sjedištu poljoprivrednog gospodarstva, gospodarskim objektima u sjedištu i izvan sjedišta, posjedu poljoprivrednog zemljišta, korištenju poljoprivrednog zemljišta, prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na OPG-u i stoci. Podaci se objedinjuju u središnjoj bazi podataka o poljoprivrednim gospodarstvima u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, a koriste se u provedbi mjera poljoprivredne politike, te za potrebe vođenja statistike.

No, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju provodi postupak upisa i izdaje rješenje o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava. Nositelj OPG-a prvo treba podnijeti Zahtjev za upis u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i uz to priložiti potrebnu propisanu dokumentaciju, u najbližem uredu Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, tj. regionalnom Uredu državne uprave u županijama. Izgled zahtjeva i popis dokumentacije koja se zahtjevu prilaže navedeni su u Pravilniku o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.

AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU	OBRAZAC ZAHTEVA ZA UPIS, ISPIS I PRIJAVU PROMJENA PODATAKA U UPISNIKU POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA																											
<p>ZAHTEJ ZA</p> <p>označi križićem</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">☐ Upis u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">list obrasci</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>☐ Ispis iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava</td> <td></td> <td style="text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>☐ Promjena nositelja/odgovorne osobe poljoprivrednog gospodarstva</td> <td></td> <td style="text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>☐ Promjena prebivališta nositelja i članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva</td> <td></td> <td style="text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>☐ Upis ili ispis članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva</td> <td></td> <td style="text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>☐ Promjena podataka u obrtnom registru</td> <td></td> <td style="text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>☐ Promjena podataka u sudskom registru</td> <td></td> <td style="text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>☐ Promjena žiro računa nositelja OPG-a ili obrta, trgovačkog društva, zadruge</td> <td></td> <td style="text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>☐ Promjena posjeda poljoprivrednog zemljišta</td> <td></td> <td style="text-align: center;">1 2 3 4 5</td> </tr> </table>		☐ Upis u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava	list obrasci	1 2 3 4 5	☐ Ispis iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava		1 2 3 4 5	☐ Promjena nositelja/odgovorne osobe poljoprivrednog gospodarstva		1 2 3 4 5	☐ Promjena prebivališta nositelja i članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva		1 2 3 4 5	☐ Upis ili ispis članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva		1 2 3 4 5	☐ Promjena podataka u obrtnom registru		1 2 3 4 5	☐ Promjena podataka u sudskom registru		1 2 3 4 5	☐ Promjena žiro računa nositelja OPG-a ili obrta, trgovačkog društva, zadruge		1 2 3 4 5	☐ Promjena posjeda poljoprivrednog zemljišta		1 2 3 4 5
☐ Upis u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava	list obrasci	1 2 3 4 5																										
☐ Ispis iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava		1 2 3 4 5																										
☐ Promjena nositelja/odgovorne osobe poljoprivrednog gospodarstva		1 2 3 4 5																										
☐ Promjena prebivališta nositelja i članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva		1 2 3 4 5																										
☐ Upis ili ispis članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva		1 2 3 4 5																										
☐ Promjena podataka u obrtnom registru		1 2 3 4 5																										
☐ Promjena podataka u sudskom registru		1 2 3 4 5																										
☐ Promjena žiro računa nositelja OPG-a ili obrta, trgovačkog društva, zadruge		1 2 3 4 5																										
☐ Promjena posjeda poljoprivrednog zemljišta		1 2 3 4 5																										
<p>IZJAVA ČLANOVA GOSPODARSTVA O ODABIRU NOSITELJA GOSPODARSTVA</p> <p>kojom članovi OPG-a:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%; border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="width: 20%; border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="width: 20%; border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> </table> <p>odabiru nositelja gospodarstva:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%; border-bottom: 1px solid black;">Ime i prezime</td> <td style="width: 20%; border-bottom: 1px solid black;">OIB</td> <td style="width: 20%; border-bottom: 1px solid black;">potpis</td> </tr> </table>	Ime i prezime	OIB	potpis	Ime i prezime	OIB	potpis	Ime i prezime	OIB	potpis	Ime i prezime	OIB	potpis	Ime i prezime	OIB	potpis	Ime i prezime	OIB	potpis	Ime i prezime	OIB	potpis	Ime i prezime	OIB	potpis	Ime i prezime	OIB	potpis	<p>kao odgovornu osobu koja zastupa obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p>(mjesto i datum)</p>
Ime i prezime	OIB	potpis																										
Ime i prezime	OIB	potpis																										
Ime i prezime	OIB	potpis																										
Ime i prezime	OIB	potpis																										
Ime i prezime	OIB	potpis																										
Ime i prezime	OIB	potpis																										
Ime i prezime	OIB	potpis																										
Ime i prezime	OIB	potpis																										
Ime i prezime	OIB	potpis																										
<p>datum ispunjavanja obrasca</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">Potpis nositelja/odgovorne osobe gospodarstva:</p> <p style="text-align: center;">_____</p>																												

Slika 2. Odabir nositelja i upis u upisnik poljoprivrednih gospodarstava

Izvor: <http://www.apprrr.hr/obraci-229.aspx>

Pravo na upis u Upisnik imaju pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i fizičke osobe koje su državljani Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj. Uvjet upisa u Upisnik je posjedovanje poljoprivrednih resursa (poljoprivrednog zemljišta i/ili stoke) i obavljanje poljoprivredne djelatnosti koja obuhvaća bilinogojstvo, stočarstvo i s njima povezane uslužne djelatnosti. Također bitna informacija je da za otvaranje OPG-a ne treba osigurati temeljni kapital, niti treba imati odgovarajuću stručnu spremu.

3.2. Potrebna dokumentacija

Troškovi registracije OPG-a iznose od 70,00 – 500,00 kn, ovisno o troškovima pojedinih obrazaca, biljega i izrade pečata OPG-a. Od početne dokumentacije potrebno je priložiti sljedeće:

1. Preslike osobnih iskaznica nositelja i članova OPG-a
2. Presliku žiro računa iz poslovne banke
3. Posjedovni list za poljoprivredno zemljište koje se upisuje (original, ne stariji od 6 mjeseci) / Ugovor o zakupu ovjeren kod javnog bilježnika (ukoliko poljoprivredno zemljište nije u vlasništvu OPG-a) / Izjava vlasnika o davanju zemljišta na korištenje bez naknade, uz izvadak iz katastra za sve prijavljene čestice koje nisu u posjedovnom listu nositelja i članova
4. Obrazac Upisnik koji se kupuje u Narodnim novinama ili na kiosku u Uredu državne uprave (u sklopu Upisnika se nalazi Izjava o nositelju, a koju je potrebno ovjeriti od strane nositelja i svih članova gospodarstva, u slučaju da gospodarstvo ima članove)
5. Preslici dokumenata o svim postojećim upisima gospodarstva u registre i evidencije ministarstva i od ministarstva ovlaštenih ustanova (npr. zavodi, Hrvatski stočarsko selekcijski centar, Upisnik proizvođača sjemena, Upisnik proizvođača vina, Središnji popis matičnih grla i jata)
6. Biljezi u iznosu od 70,00 kn.
7. Potvrda obveznika PDV-a (ako je PG već obveznik PDV-a)

Također, bitna informacija je da za otvaranje OPG-a ne treba osigurati temeljni kapital, niti treba imati odgovarajuću stručnu spremu. Prije samog otvaranja OPG-a svakako se posavjetujte s nadležnom služnom Ureda državne uprave u županiji u kojoj prebivate, Odsjek službe za gospodarstvo i imovinsko – pravne poslove, Pododsjek za poljoprivredu i šumarstvo, kako biste prikupili smjernice i potrebne informacije te otvorili Vaš OPG na najjednostavniji način. OPG može biti samo registriran upisom u upisnik PG-a i ne mora biti obveznik poreza na dohodak do 80.500,00kn prometa. Ali ako nositelj i članovi nemaju mirovinsko i zdravstveno osiguranje po drugoj osnovi, moraju ih plaćati.

Ukoliko ćete putem OPG-a ostvariti svoj redovni dohodak odnosno ukoliko ćete biti zaposleni u OPG-u, potrebno je još i:

1. izraditi pečat
2. odabrati knjigovodstveni servis
3. prijaviti se ustanovama

Za izradu pečata je potrebna sljedeća dokumentacija:

- Rješenje o upisu OPG-a u Registar poljoprivrednika
- Osobna iskaznica nositelja OPG-a
- Potvrda o OIB-u

Prijava u ustanove podrazumijeva prijavu u Poreznu upravu (rok od 8 dana od dana početka rada), Zavod za mirovinsko osiguranje (rok od 15 dana od dana početka rada), Zavod za zdravstveno osiguranje (rok od 15 dana od dana početka rada).

Preduvjet za ispravni odabir strategije je analiza situacije. SWOT analiza je jedan od instrumenata kojima se manager može poslužiti u kreiranju strategije. Pod tim se podrazumijeva da poduzeće treba sagledati vanjske i unutarnje čimbenike kako bi spoznalo najbolji način da se ostvari željeni cilj. Sve veća dinamičnost koja je prisutna na tržištu primorava poduzetnike da pažljivo odabiru način na koji će se natjecati sa konkurencijom. Koja ima za cilj dati pregledne okvire koji bi bili u funkciji daljnjeg strategijsko razvoja.

Tablica 1: SWOT analiza poljoprivredne proizvodnje kroz organizacijski oblik: OPG-a

Snage (S)	Nedostaci (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Jednostavnost otvaranja i lakoća zatvaranja • Brzo donošenje odluka • Vođenje poslovnih knjiga – jednostavnost (jednostavno knjigovodstvo) • Ne mora biti obveznik poreza na dohodak • Poticaji • Lakoća prenošenja OPG-a s nositelja na nositelja • brz obrtaj kapitala 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograničeni izvori financiranja i predodžbe o nestabilnosti • Ograničenost vještina • Manja konkurentnost i teži proboj na tržište • Manje kvalificirani radnici • Krediti • Nedovoljno istraženo tržište • Slaba informiranost o proizvodu i prepoznatljivost istog na domaćem tržištu • Dobna struktura stanovništva
Prilike (O)	Prijetnje (T)

<ul style="list-style-type: none"> • Prilagođavanje novim tehnologijama i tehnikama • Mogućnost proširenja proizvodnje • EU fondovi • Veće tržište ulaskom u EU • Stjecanje stalnih potrošača • Potencijalno širenje tržišta 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurencija uvozom • Zakonska i porezna regulativa • Prirodni utjecaji i vremenske nepogode • Štetnici, korovi i bolesti
--	--

Izvor: izradio autor

Najznačajnije prednosti poljoprivredne proizvodnje kroz organizacijski oblik obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo jednostavnost otvaranja i lakoća zatvaranja, jednostavno vođenje poslovnih knjiga, brz obrtaj kapitala i poticaji. Stoga je ovaj organizacijski oblik najprilagođeniji za diversificiranu proizvodnju, obiteljsko poduzetništvo, za ostvarivanje većih poticaja, olakšan porezni sustav, prilagođeno za mlade poljoprivrednike.

3.3. Razlika između OPG-a i Obrta

Vlasnik obrta odgovara za obveze obrta cjelokupnom svojom vlastitom privatnom imovinom a OPG ne. Obrtnik je obavezan za plaćanje doprinosa za zdravstveno i mirovinsko osiguranje, a OPG ne mora biti. OPG može odmah nakon osnivanja početi s radom. Obrtnik mora položiti majstorski ispit za određene vrste obrta, dok to kod OPG-a nema. Lakše je prenošenje PG s nositelja na nositelja u OPG-u nego u obrtu.

3.4. AKORD

ARKOD je nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela, odnosno evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj. Cilj ARKOD-a je omogućiti poljoprivrednicima lakši i jednostavniji način podnošenja zahtjeva za potporu kao i njihovo transparentno korištenje. ARKOD je nadogradnja Upisnika poljoprivrednih gospodarstava, koji je temeljna evidencija koju Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju koristi za dodjelu potpora.

4. ZADRUGE

Zadruga je, kao poseban pravni oblik, definirana Zakonom o zadrugama („Narodne novine“, broj 34/11., 125/13. i 76/14.) kao dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njezini članovi, a svojim radom i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unapređuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomske, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana.

Član zadruge je osoba koja neposredno sudjeluje u radu zadruge, posluje putem zadruge ili koristi njezine usluge ili na drugi način neposredno sudjeluje u ostvarenju ciljeva zbog kojih je zadruga osnovana. Zadrugar je fizička osoba koja u cijelosti ili djelomično posluje putem zadruge, tj. ona osoba koja putem zadruge prodaje svoje proizvode, odnosno usluge, nabavlja proizvode ili koristi usluge potrebne za obavljanje svoje djelatnosti ili na drugi način neposredno sudjeluje u ostvarivanju ciljeva radi kojih je zadruga osnovana.

Iz same definicije zadruge i njenog člana razvidno je da zadruga i članovi zapravo čine jedinstveni gospodarski subjekt, koji počiva upravo na radu članova zadruge.

Svrha zadruge je ostvarivanje i promicanje gospodarskih interesa članova zadruge, a ne stjecanje profita, kao što je slučaj u društvima kapitala. U društvima kapitala maksimalizira se rezultat poslovanja, a u zadrugama rezultat svakog člana - zadrugara. Zadrugarstvo u ekonomskom smislu nastoji svakog čovjeka učiniti radnikom, vlasnikom, nastoji razviti štednju i osjećaj odgovornosti, koji je povezan s vlasništvom, nastoji ljude učiniti susjedima, koji rade za svoje ali i za zajedničko dobro, nastoji ih osposobiti u upravljanju svojom organizacijom u vlastitom interesu. Zadruga ne maksimalizira dobit kao poduzeće već ju vraća svojim članovima. Zadruga servisira potrebe svojih članova i jedini joj je cilj ostvariti što veću materijalnu korist za njih.

Zadruga je i izvanredno sredstvo za borbu protiv „sive ekonomije“. Osoba koja je zadrugar, preko zadruge sasvim legalno prodaje svoje proizvode ili pruža usluge, a da pritom nije zaposlena u zadruzi. To otvara mogućnosti da osobe s malim primanjima npr. umirovljenici ili studenti ne rade „u fušu“ već da preko zadruge legalno ostvare dodatni izvor prihoda, ne gubeći zbog toga stečena prava.

Dobit koju zadruge ostvare može se raspodijeliti na:

- razvitak zadruge
- raspodjelu članovima prema obujmu njihovog poslovanja
- podupiranje drugih djelatnosti koje su interesu zadrugara
- i slično ...

Tipovi(vrste) zadruga:

- Poljoprivredne
- Obrtničke
- Stambene
- Potrošačke
- Zdravstvene
- Socijalne
- Radničke
- Štedno-kreditne
- Ostale prema potrebi ljudi u lokalnoj sredini

4.1. Kako osnovati zadrugu

Zadrugu može osnovati najmanje sedam osnivača koji su potpuno poslovno sposobne fizičke osobe ili pravne osobe, a svaki osnivač unosi osnovni članski ulog koji ne može biti manji od 1000,00 kn.

Redoslijed radnji prilikom osnivanja zadruge:

1. Osnivačka skupština zadruge

Nakon što osnivači postignu dogovor o ciljevima radi kojih osnivaju zadrugu, što njome žele postići, osnovnim djelatnostima kojima će se baviti i kako će urediti svoje međusobne odnose u zadruzi, sazivaju osnivačku skupštinu zadruge na kojoj će donijeti pravila zadruge koja su osnivački i temeljni opći akt zadruge (kao Statut kod trgovačkog društva) i izabrati tijela zadruge.

2. Donošenje osnivačkog akta - pravila zadruge

Pravila zadruge su donesena kada broj osnivača, potreban za osnivanje zadruge, potpiše izjavu o prihvaćanju pravila koja sadrži:

- ime i prezime, datum rođenja, prebivalište, OIB;
- broj i oznaku identifikacijske isprave fizičke osobe, odnosno tvrtku, sjedište i OIB pravne osobe.

3. Ovjeravanje dokumentacije kod javnog bilježnika

Nakon održane osnivačke skupštine javnom bilježniku trebaju doći osobno svi potpisnici s važećom osobnom iskaznicom ili putovnicom

4. Uplata članskih uloga

S ovjerenim Pravilima zadruge zadrugari odlaze u bilo koju komercijalnu banku gdje se otvara tzv. prolazni račun na koji svaki zadrugar ponaosob uplaćuje članski ulog. Banka izdaje Potvrdu o uplati koju čuvajte jer je treba priložiti prijavi na Trgovački sud.

5. Prijava u registar Trgovačkog suda

Potvrdu o uplati članskog uloga upravitelj donosi javnom bilježniku koji je prilaže prijavi na Trgovački sud. Zadruga se prijavljuje u Trgovački sud u koji pripada prema svom sjedištu. Na službenim stranicama Ministarstva pravosuđa možete pronaći popis Trgovačkih sudova s adresama, telefonima i web adresama. Svaki sud na svojoj web stranici ima popis županija nad kojima ima nadležnost.

6. Izrada pečata

Za izradu pečata potrebno je priložiti kopiju rješenja o osnivanju zadruge. Pečat je nužan za prijavu Državnom zavodu za statistiku i preduvjet za otvaranje poslovnog računa kod banke.

7. Prijava u registar poslovnih subjekata Državnog zavoda za statistiku

Iako se kod Trgovačkog suda registrira nekoliko potencijalnih djelatnosti, kod prijave u Državni zavod za statistiku treba odabrati jednu koja će biti glavna. Prijava se treba napraviti u roku 15 dana od registracije zadruge, a DZS će po

prijavi izdati Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta po Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

8. Prijava u Evidenciju zadruga i zadružnih saveza Hrvatskog saveza zadruga

Sve zadruge registrirane u Republici Hrvatskoj obavezne su članice Hrvatskog saveza zadruga od dana registracije na Trgovačkom sudu. Drugim riječima, članstvo nije vezano uz poslovnu aktivnost zadruge. Čak i ako zadruga ne pokrene poslovanje odmah, ona je članica HSZ samim svojim postojanjem, a članstvo prestaje tek brisanjem zadruge iz registra Trgovačkog suda.

9. Otvaranje poslovnog računa zadruge

Poslovni žiro-račun zadruge otvara se u banci u kojoj su uplaćeni članski ulozi. Ugovor s bankom se sklapa uz predočenje rješenja o osnivanju zadruge, obavijesti o razvrstavanju po NKD i pečata zadruge, uz deponiranje potpisa ovlaštenih osoba (kod zadruge je to obično jedna osoba - upravitelj). Članski ulozi prebacuju se s prolaznog na novoosnovani poslovni račun zadruge i tim novcima zadruga može odmah raspolagati za potrebe početnih troškova. Kad ste već u banci, možete odmah ugovoriti internet bankarstvo i maestro karticu.

Tijela zadruge:

- Skupština
- Nadzorni odbor
- Upravitelj

Skupština

- najviše tijelo u zadruzi, čine ju svi članovi zadruge
- donosi pravila zadruge, bira i opozva predsjednika skupštine, upravitelja, članove nadzornog odbora, donosi poslovni i financijski plan zadruge, odlučuje o raspolaganju imovinom, o raspodjeli dobiti
- odlučivanje po načelu jedan član jedan glas

Nadzorni odbor

- nadzor nad zakonitošću vođenja poslova zadruge, raspravlja GFI i izvješća o radu, daje mišljenje o raspodjeli dobiti

Upravitelj

- predstavlja i zastupa zadrugu, vodi poslove zadruge

4.2. Razlika između obrta i zadruge

Zadruge su, dakle, pravne osobe (imaju OIB), a to svojstvo stječu registracijom pri Trgovačkom sudu, dok s druge strane, obrti nisu pravne osobe (ne dobivaju poseban OIB već se koristi OIB vlasnika obrta), a upisuju se u Obrtni registar u nadležnim uredima državne uprave u županiji ili Gradu Zagrebu. Obrt se osniva brže i puno jeftinije, ali zato obrtnik za nastale obveze odgovara svom svojom imovinom, a zadrugar obično samo do vrijednosti članskog uloga. Obrtnici su obveznici poreza na dohodak i vode jednostavno knjigovodstvo (samo ako to žele mogu postati i obveznici poreza na dobit), a zadruga obavezno vodi dvojno knjigovodstvo u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Obrt izdaje R-2 i plaća PDV na naplaćeni račun, a zadruga izdaje R-1 i plaća PDV na izdani račun.

4.3. Razlika između trgovačkog društva i zadruge

Glavna razlika između zadruge i trgovačkog društva, iako su i zadruge i trgovačka društva pravne osobe koje se registriraju na Trgovačkom sudu, je u tome što u trgovačkim društvima koja su društva kapitala odlučuju samo većinski vlasnici kapitala. Dobit se maksimalizira na razini društva i pripada većinskom vlasniku kapitala, kao i pravo donošenja poslovnih odluka. Nasuprot tome, zadruga je društvo osoba kojom na demokratski i neposredan način upravljaju svi njeni članovi. Oni ravnopravno sudjeluju u poslovanju zadruge, odlučuju o svim bitnim pitanjima poslovanja i raspodjele dobiti. Sukladno Pravilima zadruge, dio dobiti se zadržava i ulaže u zadrugu, ali ona ne postoji radi svoje koristi već postoji zato da bi servisirala potrebe svojih članova i glavni joj je cilj da ostvari što veću korist za svoje članove.

Funkcija	Zadruga	Trgovačko društvo
definicija	Društvo osoba/članova	Društvo kapitala
vlasništvo	Proizlazi iz rada (poslovna suradnja, količine isporuke)	Temelji se na kupnji dionica (udjela)
preduvjet vlasništva (članstvo)	Rad sa zadrugom	Kapital (dionice, udjeli)
odlučivanje	Pravo odlučivanja imaju svi članovi	Odlučuje većinski vlasnik (pojedinaac, grupa)
cilj poslovanja	Maksimalna korist za svakog člana	Maksimalan profit tvrtke
kriterij raspodjele dobiti	Razmjerno ostvarenoj poslovnoj suradnji svakog člana (pravedna raspodjela)	Razmjerno broju dionica (udjela)

Slika 3. Razlika između trgovačkog društva i zadruge

Izvor: Nastavni materijali iz modula „Zadugarstvo“

Pojedinačni poduzetnik ima male kapacitete proizvodnje i nije zanimljiv velikim partnerima na tržištu, a kada se preko zadruge zajednički prezentiraju proizvodi više zadrugara ona postaje respektabilniji poslovni subjekt. Što je više zadrugara to je više kvalitetnog proizvoda, stoga je svakoj zadruzi u interesu biti otvorena za primanje novih članova. Zadruga je zadrugaru logistička potpora kako bi ga se rasteretilo i oslobodilo mu dragocjeno vrijeme da radi ono što najbolje zna.

Tablica 2. SWOT analiza zadruge

Snage (S)	Nedostaci (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarski interes • Lakši pristup novčanim poticajima i naknadama • Okupljanje rascjepkanih posjeda • Korištenje „prstenova“ • Zajednički nastup na tržištu • Zajednička mehanizacija • Poslovno povezivanje subjekata malog gospodarstva s velikim gospodarskim subjektima i sustavima • Stjecanje novih znanja • Međusobno umrežavanje i koordiniranost svih potpornih institucija • Mogućnosti za razvoj novih marki proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Loš status zadruge • Ne prilagođena zakonska regulativa • Porez • Dobna struktura stanovništva • loša promidžba • Nепрепознавање vlastitog interesa • Nema dovoljno izvornog zadrugarnog duha • Nedovoljno organiziran promet roba i usluga (nerazvijeno tržište) • Neadekvatan kadar • Nепостојанјe kontrole provedbe zadrugarnih načela i organiziranja zadruge • Nепостојанјe institucije koja bi poticala i promovirala međunarodna poslovna partnerstva zadrugara

Prilike (O)	Prijetnje (T)
<ul style="list-style-type: none"> • Promocija prepoznatljivosti zadruga • Inovativnost i prihvaćanje novih tehnika i tehnologija • Profiliranje; pružanje kvalitetnije usluge • Vertikalno povezivanje kroz klustere • Razvoj konzistentnih modela upravljanja i praksi vođenja • Primjena međunarodnih zadružnih načela i europskih standarda 	<ul style="list-style-type: none"> • Povrat «bivše» zadružne imovine • Nedovoljno poticajni pravni okviri • Nedovoljna informiranost • gubitak međuljudskih osnovnih moralnih vrijednosti • Država koči razvoj • Nedovoljno ažuriran i neodgovarajući Zakon o zadrugama

Izvor: Izradio autor

Iz svega se može zaključiti da zadrugarstvo može biti itekako isplativo, ali da bi se stvorilo poticajno ozračje za osnivanje i rad zadruga potrebno je za početak stvoriti dobar zakonodavni okvir i osmisliti poreznu politiku koja zadrugarima i zadrugama ne bi bila kamen oko vrata.

Prednosti poslovanja kroz zadrugarstvo su:

- Zajednički nastup na tržištu
- Izgrađuju otvoreno tržište
- Omogućuju stvaranje regionalne i državne mreže te povećavaju poslovni volumen
- Veći subjekt - jače pregovaračke pozicije
- Niži troškovi nastupa na tržištu
- Niži troškovi proizvodnje
- Povoljnija nabava repromaterijala
- Zajedničko skladište
- Zajednički strojevi
- Zajednički marketing
- Konkurentnost
- Pomiču demokraciju
- Stjecanje novih znanja
- Stalna edukacija zadrugara
- Poslovno povezivanje subjekata malog gospodarstva s velikim gospodarskim subjektima i sustavim

5. OBRT

Obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičke osobe sa svrhom postizanja dohotka ili dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluge na tržištu. Obrt može obavljati i pravna osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost utvrđenu u popisu vezanih i povlaštenih obrta ako izvodi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja. U obrtu je dopuštena svaka gospodarska djelatnost koja nije zakonom zabranjena (čl. 2. st. 2. Zakona o obrtu).

S obzirom na vrste, obrti mogu biti:

1. slobodni obrti – obrti za čije je obavljanje potrebno ispuniti samo opće uvjete za registriranje obrta tj. ne traži se propisana stručna sprema
2. vezani obrti – obrti za čije se obavljanje, osim općih uvjeta, traži ispit o stručnoj osposobljenosti, odgovarajuća srednja stručna sprema ili majstorski ispit
3. povlašteni obrti – obrti čije je obavljanje moguće isključivo na temelju povlastice, koju izdaje nadležno ministarstvo, odnosno drugo tijelo čija je nadležnost propisana posebnim propisom, ovisno o djelatnosti

Uvjeti za registriranje obrta

Zakonom o obrtu propisani su opći i posebni uvjeti za obavljanje obrta.

1. Opći uvjeti (čl.8. Zakona o obrtu) koje fizička osoba mora ispuniti su slijedeći:
 - da pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore nije izrečena sigurnosna mjera zabrane ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti dok ta mjera traje
 - da ima pravo korištenja prostorom ako je to potrebno za obavljanje obrta
2. Posebni uvjeti:
 - stručna osposobljenost, odgovarajuća srednja stručna sprema ili položen majstorski ispit, ako se radi o vezanom obrtu (čl.9. Zakona o obrtu)
 - udovoljavanje posebnim zdravstvenim uvjetima ako je to propisano zakonom (čl.9. Zakona o obrtu)
 - povlastica u slučaju obavljanja povlaštenih obrta

Prostor, oprema i sredstva potrebna za obavljanje obrta moraju udovoljavati minimalnim tehničkim i ostalim uvjetima određenim posebnim propisima koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti. (čl. 11. Zakona o obrtu).

Radi obavljanja gospodarskih djelatnosti dvije ili više fizičkih osoba mogu zajednički obavljati obrt. Za zajedničko obavljanje vezanih obrta dovoljno je da jedna od osoba, uz opće uvjete, ispunjava i poseban uvjet stručne osposobljenost, odgovarajućeg srednjeg strukovnog obrazovanja ili položenog majstorskog ispita. Međusobni odnosi osoba uređuju se pisanim ugovorom i primjenjuju se propisi kojima se uređuju obvezni odnosi u ortakluku.

Uz uvjete iz Zakona o obrtu, prilikom registriranja obrta treba obratiti pažnju i na zakonske propise (kao npr. Zakon o trgovini, Zakon o ugostiteljstvu, Zakon o prijevozu u cestovnom prometu, Zakon o komunalnom gospodarstvu, itd.) koji određuju posebne uvjete za obavljanje pojedinih djelatnosti., osobito za uvjete prostora, stručne spreme ili posebnih dozvola i koncesija.

5.1. Registracija obrta

Otvaranje obrta se odvija u tri koraka: odabir vrste obrta, prikupljanje dokumentacije te predaja dokumentacije i uplata pristojbi. HITRO.HR u postupku otvaranja sudjeluje kao posrednik između građana i tijela/ureda ovlaštenog za registriranje obrta.

Podnošenje prijave za osnivanje novog obrta možete napraviti na dva načina:

- dolaskom u nadležni ured državne uprave u županiji/uredu Grada Zagreba ili
- putem interneta, korištenjem usluge e-Obrt unutar sustava e-Građani. Usluzi e-Obrt pristupate putem adrese <https://e-obrt.minpo.hr/>.

1. Korak

- Ured državne uprave u županiji i njegove ispostave/Ured Grada Zagreba nadležno registarsko tijelo – prema sjedištu obrta. Ukoliko se prijava podnosi putem e-Obrta nije potrebno dolaziti u nadležni ured, već se sve odvija putem interneta
- upitati za detaljnije informacije (u slučaju korištenja e-Obrta, pročitati upute)
- prikupiti potrebnu dokumentaciju:
 - preslika osobne iskaznice

- preslika putne isprave, prijava boravka u RH ili preslika osobne iskaznice ako imaju trajno nastanjenje u RH
- dokaz da udovoljava posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano Zakonom
- dokaz o pravu korištenja prostora, kada je za obavljanje obrta potreban prostor
- za vezane obrte: dokaz o stručnoj spremi, položenom majstorskom ispitu ili ispitu o stručnoj osposobljenosti
- ispuniti obrasce koje ćete dobiti u Uredu državne uprave ili preuzeti s interneta
- izvršiti uplate za registriranje obrta i troškove izdavanja obrtnice (broj računa i iznose ćete dobiti u Uredu državne uprave)

2. Korak

- preuzeti Rješenje o registraciji obrta u Uredu državne uprave (ako se prijava podnosi putem e-Obrta, rješenje o registraciji obrta stiže u Osobni korisnički pretinac obrtnika)
- izraditi pečat
- otvoriti žiroračun u poslovnoj banci

3. Korak – HZMO, HZZO

- prijava u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)
- prijava u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO)

4. Korak – Porezna uprava

- prijava u poreznu upravu (ispostavu Porezne uprave, nadležnu prema sjedištu obrta) radi upisa u registar poreznih obveznika

Troškovi registriranja obrta

Trošak registriranja obrta iznosi oko 450,00 kuna, od čega je trošak izdavanja obrtnice 200,00 kuna, a 250,00 kuna je upravna pristojba za postupak registracije. Iznimno, u razdoblju od 2. siječnja 2017. do 1. siječnja 2018. godine, za izdanu obrtnicu, fizička osoba se oslobađa plaćanja iste pa u tom razdoblju trošak registriranja obrta iznosi oko 250,00 kuna. Plaćanja cijene obrtnice oslobođeni su fizičke osobe koje registriraju obrt na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o brdsko-planinskim područjima i Zakonom o otocima, fizičke osobe navedene u programima zbrinjavanja kojih je potpisnik Ministarstvo s drugim ministarstvima i Hrvatskim zavodom

za zapošljavanje, osobe prijavljene na Zavodu za zapošljavanje starije od 45 godina ili s najmanje 20 godina radnog staža i branitelji.

REPUBLIKA HRVATSKA
URED DRŽAVNE UPRAVE U
(naziv županije ili grad Zagreb)
SLUŽBA ZA GOSPODARSTVO
(ispostava)

Podaci o vlasniku

Ime (ime oca) i prezime vlasnika: _____
 Djevojačko prezime: _____
 Ime majke: _____
 Datum i mjesto rođenja: _____
 MBG: _____
 Zanimanje: _____

Djevojačko prezime majke: _____
 Spol: _____ a) muški b) ženski
 OIB: _____

Adresa prebivališta ili boravišta:
 Poštanski broj i ured: _____
 Ulica i broj: _____
 Broj telefona: _____

Naselje: _____
 Općina / Grad: _____
 *Broj mobilnog telefona: _____

PRIJAVA
za upis u obrtni registar

Predmet prijave:

1. Otvor obrta
 a) s početkom dana _____ b) bez početka _____

2. Promjena podataka (navesti promjenu)

3. Prestanak obrta: danom _____
 a) odjava obrta _____ b) prestanak po sili Zakona _____

Podaci o obrtu:

Naziv obrta (tvrtka): _____
 Skraćeni naziv obrta (tvrtka): _____

Sjedište obrta:
 Poštanski broj i ured: _____
 Ulica i broj: _____
 Broj telefona: _____
 *Broj faksa: _____
 *Web adresa: _____
 Vrsta obrta: _____
 a) nepovlašten b) povlašten

Obavljanje obrta:
 a) tokom cijele godine _____
 b) sezonski
 Početni datum perioda: _____
 Završni datum perioda: _____

Stručna osoba (ako je obrt vezani):
 a) vlasnik/ortak _____
 b) djelatnik _____

Djelatnosti i stručne osobe obrta:

1.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
2.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
3.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
4.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
5.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
6.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
7.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
8.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
9.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
10.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
11.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
12.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
13.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
14.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
15.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
16.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
17.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____
18.	Naziv djelatnosti:	_____
	Stručna osoba:	_____

Uspravljaju prilažem ove ispravne dokaze:

1.	_____
2.	_____
3.	_____
4.	_____
5.	_____
6.	_____
7.	_____
8.	_____
9.	_____

Ime i potpis predlagatelja (ovlaštena osoba) _____

U _____, dana _____

Slika 4. Prijava za upis u obrtni registar

Izvor: <http://www.portor.hr/index.php/obraci/>

e-Obrt – aplikacija za internetsku registraciju obrta

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta pokrenulo je novu elektroničku uslugu e-Obrt, kojom se, po prvi puta u Hrvatskoj, obrt može registrirati putem Interneta. Ova usluga dostupna je putem sustava e-Građani, kroz koji sadašnji ili budući obrtnici mogu podnijeti prijavu za osnivanje obrta, ili upisati statusne promjene bez odlaska u nadležna registarska tijela. Za dobivanje službenih dokumenata također nije potrebno odlaziti u nadležna registarska tijela, već obrtnik svoju obrtnicu, rješenje o otvaranju obrta i izvadak iz Obrtnog registra može dobiti putem svog osobnog korisničkog pretinca.

5.2. Razlika između obrta i trgovačkog društva

Tvrtka je posebna pravna osoba neovisna o vama dok ste obrt u stvari vi. Razlika je velika jer u prvom slučaju ukoliko se dogode neki dugovi vaš gubitak je ograničen (zato se i zove d.o.o. – društvo s ograničenom odgovornošću) na ono što ste uložili i ništa više od toga, no

nitko zbog propasti tvrtke ne može uzeti vaš stan, auto, televizor, iPhone i ostalo. Kod obrta je situacija potpuno drugačija jer ste obrt u stvari vi. Obrt je samo način na koji vi obavljate određenu djelatnost. Najlakše je zamisliti si obrt kao samozapošljavanje. Kod obrta odgovarate svom svojom imovinom bez obzira što u Zakonu u obrtu piše drugačije. Osim razlike u odgovornosti, tvrtke imaju još jednu veliku prednost. Možete ih registrirati za neograničen broj djelatnosti kojima se želite baviti, dok kod obrta često morate imati završene određene škole kako bi mogli otvoriti obrt baš za tu djelatnost. Na primjer, sa završenom općom gimnazijom ne biste mogli otvoriti svoj računovodstveni servis kao obrt, ali možete otvoriti tvrtku i baviti se računovodstvom.

Obrt s druge strane ima nekoliko velikih prednosti pred tvrtkom:

- Jedna od najvažnijih je što PDV (porez na dodanu vrijednost) plaćate državi samo ukoliko ste ga naplatili. Tvrtke plaćaju PDV po izdanim računima, neovisno jesu li naplaćeni ili ne.
- Možete slobodno uzimati novac sa žiro računa i trošiti za svoje privatne potrebe, budući je to ionako vaš novac. Iz tvrtke ne možete uzeti niti jednu kunu bez papirnato pokrića (račun, odluka o isplati dobiti ili predujma dobiti i sl.)
- Do određenog iznosa obrt plaća manji porez. Budući da obrtnici plaćaju porez na dohodak ovisno o zaradi, a tvrtke plaćaju fiksno bezobzira na iznos zarade.
- Obrt je znatno jeftiniji za otvaranje, održavanje (jeftinije računovodstvo) i eventualno zatvaranje. Kod tvrtki je sve to kompliciranije i skuplje.

Kod obrta morate sami plaćati doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje temeljem rješenja porezne uprave. Ti doprinosi nisu mali i mogu predstavljati veliko financijsko opterećenje za početnika. U tvrci se doprinosi plaćaju ovisno o visini plaće koju si možemo sami odrediti. Ukoliko smo samo direktor, a ne zaposlimo se (tvrtka može biti bez zaposlenih), onda ovisno o tome jesmo li negdje drugdje zaposleni ili ne moramo plaćati obvezne doprinose za mirovinsko i zdravstveno. Znači ako smo direktor u svojoj tvrtki i zaposleni negdje drugdje onda ništa dodatno ne plaćamo, a ako nismo onda bi trebali plaćati doprinose u svojoj tvrci.

Ukoliko financijske (ne)prilike ne dopuštaju da se odmah krene s tvrtkom, može se otvoriti obrt i započeti svoj posao. Uvijek se može otvoriti tvrtka i zatvoriti obrt, ili nakon nekog vremena zaključiti se kako je obrt sasvim dovoljan za ono što se želi raditi.

Opis	Obrt	Trgovačko društvo
Temeljni kapital	Nema	10,00 kuna za j.d.o.o. 20.000,00 kuna za d.o.o. 200.000,00 kuna za d.d.
Troškovi osnivanja	470,00 kuna (Iznimno, u razdoblju od 2. siječnja 2017. do 1. siječnja 2018. godine, za izdanu obrtnicu, fizička osoba se oslobađa plaćanja iste pa će u tom razdoblju trošak registriranja obrta iznositi 250 kuna.)	cca 800,00 kuna do 6.000,00 kuna
Vrijeme potrebno za registrir./osnivanje	Obično od 1 do 3 dana, a maksimalno 15 dana	40 dana
Mjesto registracije	Nadležni ured državne uprave u županiji ili Gradu Zagrebu	Trgovački sud
Odgovornost	Cjelokupnom imovinom obrtnika *	Visinom temeljnog kapitala
Knjigovodstvo	Jednostavno knjigovodstvo u skladu sa Zakonom o dohotku	Dvojno knjigovodstvo po Zakonu o računovodstvu
Članstvo u Komori	Hrvatska obrtnička komora	Hrvatska gospodarska komora
Djelatnosti	Sve dopuštene gospodarske djelatnosti	Sve dopuštene gospodarske djelatnosti
Porezne stope	Zakon o porezu na dohodak „Narodne novine“, broj 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 43/2013, 120/2013, 125/2013 i 148/2013 Članak 8. (1) Porez na dohodak plaća se po stopi od 12% od porezne osnovice do visine jednostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između jednostrukog i četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka te po stopi od 40% na poreznu osnovicu iznad četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona. (2) Porez na dohodak prema stavku 1. ovoga članka uvećava se za prirrez porezu na dohodak koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima, a umanjuje se ako jedinice lokalne samouprave propišu niži udio u porezu na dohodak od onog koji im pripada po posebnom zakonu.	20%
Zaposleni	Nema ograničenja	Nema ograničenja
Plaćanje poreza na dodanu vrijednost		Izdani račun
Pomaganje u radu članova obiteljskog kućanstva (bez ugovora o radu)	da	ne
Mogućnost privremene obustave rada do 1 godine	da	ne

Slika 5. Usporedba obrta i trgovačkog društva

Izvor: <http://www.portor.hr/index.php/o-obrtu/>

5.3.Prednosti i nedostaci obrta

Osnivanje obrta je najjednostavniji i najjeftiniji način pokretanja biznisa, obavlja se u uredu državne uprave, nema uplate temeljnog kapitala. Nužno je imati odgovarajuću stručnu spremu, može se osnovati samo za jednu djelatnost, dok je zatvaranje brzo i jednostavno, no, ključna i važna stvar je da vlasnik obrta za dugove odgovara svojom imovinom. Nedostaci obrta kao poslovnog subjekta su svakako neograničena odgovornost za sve obveze tvrtke, nedostatak kontinuiteta (sa smrću poduzetnika prestaje postojanje tvrtke) te smanjenom kredibilitetu (obrti nešto teže dolaze do kredita i drugih izvora financiranja).

Prednosti:

- Niži troškovi osnivanja
- Jednostavnije knjigovodstvo
- Brza promjena podataka (adrese obrta i sl.)
- Zatvaranje obrta je jednostavan i jeftin proces
- Brzo donošenje odluka i relativna tajnost poslovanja
- Pravna regulativa jednostavnost praćenja
- Raspored dohotka i kontrola poslovanja

Nedostaci:

- Obuhvaća znatno manje područje djelatnosti nego trgovačko društvo
- Potrebna je određena stručna sprema ilimajstorski ispit (vezani i povlašteni obrt)
- Nedostatak kontinuiteta
- Rizik gubitka
- Ograničeni izvori financiranja
- Neograničena odgovornost
- Ograničenost vještina i teškoće u osiguravanju kvalificiranih radnika
- Porezni model „dupli” doprinosi

6. TRGOVAČKO DRUŠTVO

Trgovačko društvo je samostalna gospodarska, tehnička i društvena cjelina u vlasništvu određenih subjekata, koja proizvodi proizvode ili usluge za potrebe tržišta, koristeći se odgovarajućim resursima i snoseći poslovni rizik, radi ostvarivanja dobiti i drugih ekonomskih i društvenih ciljeva. Trgovačko društvo je trgovac - pravna osoba, koja samostalno i trajno obavlja gospodarsku ili bilo koju drugu djelatnost, radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu, a čiji su osnivanje i ustroj određeni Zakonom o trgovačkim društvima (NN 111/93., 34/99., 52/00, 118/03). Poduzeće je samostalna gospodarska, tehnička i društvena cjelina u vlasništvu određenih subjekata, koja proizvodi dobra ili usluge za potrebe tržišta, koristeći se odgovarajućim resursima i snoseći poslovni rizik, radi ostvarivanja dobiti i drugih ekonomskih i društvenih ciljeva.

U Republici Hrvatskoj trgovačko društvo može osnovati svaka domaća ili inozemna pravna ili fizička osoba. To trgovačko društvo može biti društvo kapitala ili društvo osoba.

Društvo kapitala je jedan od dva temeljna tipa trgovačkog društva. Društvo kapitala utemeljuje jedna ili više fizičkih i/ili pravnih osoba na način da povezivajući ili udružujući uloge formiraju kapital. Društvo kapitala ima svoj definirani temeljni kapital. U društvu kapitala za razliku od društva osoba nema osobne odgovornosti članova društva/dioničara, već za obveze društva odgovaraju do visine svojih temeljnih uloga. Društva kapitala su društvo s ograničenom odgovornošću, jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću i dioničko društvo.

Društvo osoba je jedan od dva temeljna tipa trgovačkog društva. Društvo osoba osnivaju barem dvije osobe. Članovi su prvenstveno vezani svojom osobnošću i radom, a prema trećoj osobi odgovaraju solidarno cjelokupnom imovinom. Pravnu sposobnost stječu upisom u trgovački registar. U društvu osoba za razliku od društva kapitala za obveze osobno su odgovorni cijelom imovinom društva, ali i vlastitom imovinom. Društva osoba su javno trgovačko društvo, komanditno društvo i gospodarsko interesno udruženje.

Ustroj i osnivanje svakog pojedinog trgovačkog društva definiraju Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o sudskom registru, Pravilnik o načinu upisa u sudski registar i Zakon o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti. Za osnivanje bilo kojeg oblika trgovačkog društva

vrijede neka opća načela i postupci, kod osnivanja d.o.o-a, j.d.o.o.-a te obrta kao primjera samostalnog obavljanja djelatnosti.

Dioničko društvo je legalni oblik poduzeća čija je vlasnička glavnica podijeljena na jednake apoene - dionice. Pretpostavlja ograničenu odgovornost vlasnika dionica. Dioničko društvo kao sastavni dio unutarnjeg ustrojstva ima: upravu, nadzorni odbor i skupštinu. Dioničko društvo (skraćeno d.d.) je trgovačko društvo i pravna osoba kod kojeg je kapital društva podijeljen na jednake dijelove zvan dionice. Dioničko društvo je međunarodno vrlo značajan, a u pojedinim državama prevladavajući, oblik organizacije gospodarskih subjekata. U Republici Hrvatskoj minimalni temeljni kapital iznosi 200 000 kuna (Zakon o trgovačkim društvima NN 111/99, 34/99, 121/99.). Jedno od najznačajnijih svojstava ovog načina organiziranja gospodarskog subjekta je da je temeljni kapital društva podijeljen na vrijednosno jednake dijelove, tako da su sve dionice iste vrijednosti, a da dioničari garantiraju za poslovanje društva samo do iznosa vrijednosti vlastitih dionica. To znači da suvlasnik dioničkog društva u slučaju stečaja gubi samo novac koji je uložio u društvo, dok bi se obrtniku zaplijenila i osoba imovina kako bi se namirile obveze obrta u stečaju.

Društvo s ograničenom odgovornošću (d. o. o.), gospodarski je subjekt u Republici Hrvatskoj. Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovačko društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ulažu temeljne uloge s kojima sudjeluju u unaprijed dogovorenem temeljnom kapitalu. Temeljni ulogi ne moraju biti jednaki. Nijedan osnivač ne može kod osnivanja društva preuzeti više temeljnih uloga. Poslovni udjeli se ne mogu izraziti u vrijednosnim papirima. Članovi ne odgovaraju za obveze društva. Ako temeljni ulog u društvo ne unese onaj tko je na to obvezan niti to društvo može nadoknaditi prodajom poslovnoga udjela, drugi su članovi društva dužni u društvo uplatiti iznos koji nedostaje srazmjerno svojim poslovnim udjelima u društvu. Društvo se osniva na temelju ugovora kojega sklapaju osnivači (društveni ugovor). Svi osnivači moraju potpisati društveni ugovor koji se sklapa u obliku javnobilježničke isprave. Članovi društva odgovaraju u visini svojih udjela. Najmanji temeljni kapital za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću je 20.000 kuna, a najmanji iznos temeljnog uloga je 200 kuna. Društvo sa ograničenom odgovornošću je društvo kapitala koje se najčešće bira prilikom organiziranja malih i srednjih poduzeća. Ono predstavlja prijelazni oblik između udruženja i dioničkog društva. Prednost ovog oblika organiziranja je znatno manja razina formalnosti

procedura i unutrašnje organizacije u funkcioniranju društva u odnosu na dioničarsko društvo

Javno trgovačko društvo je trgovačko društvo u koje se udružuju dvije fizičke ili pravne osobe ili više njih zbog trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, a svaki član društva odgovara vjerovnicima društva osobno i neograničeno solidarno cijelom svojom imovinom. Član društva ne može bez suglasnosti ostalih članova raspolagati svojim udjelom u društvu.

Komanditno društvo (k.d.) je gospodarski subjekt u Republici Hrvatskoj. Komanditno društvo je trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, od kojih najmanje jedna odgovara za obveze društva neograničeno i solidarno cijelom svojom imovinom (komplementar), a najmanje jedna odgovara za obveze društva samo do iznosa određenog imovinskog uloga u društvo (komanditor). Komanditno društvo nema temeljnoga kapitala. Osniva se društvenim ugovorom, nemaju tijela društva, društvo vode i zastupaju komplementari, a komanditori imaju pravo nadzora nad poslovanjem društva. Raspodjela dobiti vrši se isto kao i kod j.t.d. Načela poslovanja su: Zakonitost, supsidijarnost, javnost, publicitet, stvarnost i povjerenje.

Gospodarsko interesno udruženje (GIU) - Gospodarsko interesno udruženje pravna je osoba koju osnivaju dvije ili više fizičkih i pravnih osoba da bi olakšale i promicale obavljanje gospodarskih djelatnosti koje čine predmete njihovog poslovanja, ali tako da ta pravna osoba za sebe ne stječe dobit.

6.1. Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću

Za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću potrebno je prvo definirati naziv društva. Prije samog pokretanja postupka za osnivanje, osnivači tvrtke moraju definirati naziv društva. Na stranici <https://sudreg.pravosudje.hr/> možete provjeriti dostupna imena, s time da svakako pregledate i one tvrtke koje su u stečaju. Postoji još jedan trik, a to je sljedeći: naime, iako ne mogu postojati dvije tvrtke s istim imenom, ipak ih postoji više s istim imenom. Ono što ih razlikuje je mjesto, odnosno, trgovački sud gdje su registrirani. To bi teoretski značilo da bi ime koje je "zauzeto" ipak mogli dobiti ukoliko tvrtku registrirate u drugom gradu. Važno je napomenuti da, u tom slučaju, sjedište tvrtke mora biti u tom gradu. Nadalje, ukoliko bi naziv društva sadržavao riječ „Hrvatska“ ili njezine

izvedenice, prvo je potrebno dobiti suglasnost od Vlade RH ili državnog organa koji je ovlašten za izdavanje suglasnosti.

Drugi korak se odnosi na odabir djelatnosti kojima ćete se baviti. Za tu svrhu poslužite se ovim linkom: Nacionalna klasifikacija djelatnosti (nova NKD 2007). Isto tako, ukoliko se želite baviti djelatnosti koje nema na popisu, to možete unijeti tzv. Zvezdicom ” * ” i onda opisno napišete željenu djelatnost, odnosno djelatnosti. Oko tog pitanja se svakako dodatno konzultirajte s javnim bilježnikom. Možete upisati koliko god djelatnosti želite, jer cijena je ista.

Treću korak je registriranje poslovnog prostora. Kako bi se društvo moglo registrirati, nužno mora postojati adresa u RH na kojoj će biti prijavljeno sjedište društva.

Četvrti korak je registracija kod trgovačkog suda i javni bilježnik. Registar sud na čijem je području sjedište društva nadležan je za upis u trgovački registar. Osnivanje d.o.o.-a se temelji na društvenom ugovoru ako ima više osnivača, odnosno na izjavi o osnivanju ukoliko postoji samo jedan osnivač. Osnivačkim dokumentom definiraju se naziv, sjedište, djelatnost društva, prava i obveze osnivača, tijela društva i elementi koji su važni za funkcioniranje društva. Registraciju može u potpunosti provesti javnobilježnički ured koji prikuplja i sastavlja potrebnu dokumentaciju. U navedenu dokumentaciju se ubrajaju: Zapisnik o osnivanju, Prijavu članova društva, Prijavu za upis društva u sudski registar i Izjavu o nepostojanju nepodmirenih dugova. Troškovi javnog bilježnika su u prosjeku oko 2.500,00 kn. Nakon toga, potrebno je u otići u banku gdje se izvršava uplata temeljnog kapitala na prolazni račun banke te banka odmah izdaje potvrdu. S potvrdom o uplati temeljnog kapitala ponovno se odlazi kod javnog bilježnika koji kompletira zahtjev i šalje ga u Trgovački sud. Provjerom dokumentacije utvrđuje se njezina ispravnost i potpunost i kada se ona utvrdi, Trgovački sud upisuje društvo u Sudski registar, šalje Rješenje o upisu javnom bilježniku i potvrdu o OIB-u novoosnovanog društva. Sudska naknada za upis u trgovački registar iznosi 400,00 kn, od čega je 100,00 kn za prijavu, a 300,00 kn za osnivanje. Trgovački sud nakon upisa u sudski registar dostavlja podatke o upisu i na objavu „Narodnim novinama“ (cijena 900,00 kn).

Peti korak je izrada pečata. Kada se dobije potvrda o upisu u sudski registar, potrebno je izraditi pečat. Iako je aktualna Vlada donijela prijedlog o ukidanju pečata u RH, a službenog mišljenja i dalje na tu temu nema, savjet je da se pečat izradi.

Šesti korak je podnošenje zahtjeva državnom zavodu za statistiku – određivanje matičnog broja. Kako bi društvo dobilo svoj matični broj i šifru djelatnosti (prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD) potrebno je podnijeti zahtjev u Državnom zavodu za statistiku. Zahtjev se podnosi u roku od 15 dana od dobivanja potvrde o upisu u Sudski registar te mu se prilaže kopija iste, tiskanica RPS-1 (kupuje se u Narodnim novinama ili preuzima na <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Obrasci/11-Registri/Obrasci/RPS-1.pdf>) i kopija uplatnice o uplati sudske pristojbe (u iznosu od 55,00 kn). Nakon obrade zahtjeva Državni zavod za statistiku izdaje dokument „Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta“.

Sedmi korak je otvaranje bankovnog računa. U banci u kojoj je uplaćen temeljni kapital otvara se žiro-račun društva (banci je potrebno dostaviti kopiju Rješenja Trgovačkog suda i Obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta) te je potrebno zatražiti prijenos temeljnog kapitala s prolaznog računa na otvoren žiro račun.

Osmi korak je Prijava na poreznu upravu. Prijava u sustav poreznih obveznika obavlja se u ispostavi porezne uprave i to prema sjedištu društva.

Zadnji korak je prijava na mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Nakon što je društvo dobilo Rješenje trgovačkog suda, Obavijest o razvrstavanju od DZS-a te je prijavljeno na Poreznoj upravi slijedi još prijava na mirovinsko i zdravstveno osiguranje koja se mora napraviti najkasnije 15 dana od početka obavljanja djelatnosti, i to samo ako će društvo imati zaposlene.

Temeljni kapital (min 2.500,00 EUR x 7,49)	=20.000,00
Troškovi javnog bilježnika (s dokumentacijom; cca)	= 2.500,00
Sudska pristojba pri registraciji	= 400,00
Pristojba po djelatnosti (min 1 x 150,00)	= 150,00
Objava – Narodne novine	= 900,00
Pristojba DZS-u	= 55,00
UKUPNO (minimalno, cca)	= 24.005,00

Slika 6. Troškovi osnivanja d.o.o.-a

Izvor: <http://tilio.hr/>

Slika 7. Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću

Izvor: <http://tilio.hr/>

6.2. Osnivanje jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.)

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću podoblik je d.o.o.-a. Razlika je u tome što se j.d.o.o. može osnovati na pojednostavljen način. To konkretno znači da se moraju koristiti obrasci zapisnika koji su prilozi Zakonu o izmjenama i dopunama ZTD -a i taj zapisnik vrijedi umjesto popisa članova društva, popisa ovlaštenih članova za vođenje poslova društva i sadrži izjavu člana uprave o prihvaćanju svog imenovanja te potpis svih članova. Druga razlika se odnosi na sljedeće: j.d.o.o. može imati jednog do najviše tri osnivača, s time da samo jedan može biti član uprave. Temeljni kapital j.d.o.o.-a ne može iznositi manje od 10,00 kn koji se obavezno upisuje samo u novcu, a ukoliko temeljni kapital dosegne iznos od 20.000,00 kn ili više, počinju se primjenjivati odredbe Zakona kako je propisano za d.o.o. Važno je naglasiti da j.d.o.o. mora formirati zakonske rezerve u

visini jedne četvrtine dobiti iskazane u godišnjim financijskim izvješćima umanjene za iznos gubitka iz prethodnih godina, a za što d.o.o. nema obvezu.

Slika 8. Osnivanje jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.)

Izvor: <http://tilio.hr/>

Temeljni kapital	=10,00
Troškovi javnog bilježnika (s dokumentacijom, cca)	= 547,50
Sudska pristojba pri registraciji	= 60,00
Objava u Narodnim novinama	= 200,00
Pristojba DZS-u	= 55,00
UKUPNO (minimalno, cca)	= 872,50

Slika 9. Troškovi osnivanja jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću

Izvor: <http://tilio.hr/>

Članarina u Hrvatskoj gospodarskoj komori

Temeljem Odluke o financiranju HGK-a – članka 8. stavak 5. “članice Komore (j.d.o.o. i d.o.o.) osnovane i upisane u Sudski registar nakon 1. siječnja 2017. godine oslobođene su plaćanja članarine u razdoblju od godine dana od dana osnivanja”. Ostali j.d.o.o.-i su dužni uplaćivati članarinu mjesečno, do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, na račun HR8510010051700052620. Članstvo u komori i obveza plaćanja članarine prestaje brisanjem iz sudskog registra nadležnog Trgovačkog suda.

6.3. Prednosti društva s ograničenom odgovornošću nad obrtom

Ključna razlika između trgovačkih društava i obrta je odgovornost za preuzete obveze. Dok obrtnik za preuzete obveze odgovara cjelokupnom osobnom imovinom (osim propisanih minimalnih izuzeća), vlasnici trgovačkih društava (d.o.o. i j.d.o.o.) odgovaraju samo imovinom koja je unesena u tvrtku (ograničena odgovornost).

Prednosti su:

- „Prenosivost“ društva (puno je jednostavnije prodati udjele ili kompletnu tvrtku nego u obrtu)
- Nema ograničenja stručne spreme i zanimanja (poduzetnik može registrirati sve djelatnosti koje želi, a naknadno aktivirati bilo koju djelatnost nakon što ispuni zakonske obveze)
- Jednostavnije iskazivanje troškova (kod obrta su troškovi samo ono što se stvarno i plati, a kod trgovačkog društva sve za što postoji pravovaljani račun koji se priznaje kao trošak)

	OBRT:	D.O.O.:
Temeljni kapital:	Nema	20 000,00 kn
Troškovi osnivanja:	cca 1000,00 kn	cca 6000,00 kn
Vrijeme potrebno za otvaranje/osnivanje:	max 15 dana	max 40 dana
Mjesto registracije:	Nadležni ured državne uprave u Županiji ili Gradu	Trgovački sud
Odgovornost:	Imovinom obrta	Visinom temeljnog kapitala
Knjigovodstvo:	Jednostavno knjigovodstvo	Dvojno knjigovodstvo u skladu sa Zakonom o računovodstvu
Članstvo u komori:	Hrvatska obrtnička komora	Hrvatska gospodarska komora
Djelatnosti:	Sve dopuštene djelatnosti uz posjedovanje odgovarajuće stručne spreme za vezane obrte i/ili povlastice za povlaštene obrte	Sve dopuštene djelatnosti bez obzira na stručnu spremu
Porezne stope:	Progresivna 15%, 25%, 35%, 45% (ovisno o visini dohotka)	20%
Zaposleni:	Nema ograničenja	Nema ograničenja
Plaćanje poreza na dodanu vrijednost:	Naplaćeni račun	Izdani račun
Minimalni doprinosi:	cca 1800 kn mjesečno	Nije određeno

Slika 10. Razlika između d.o.o.-a i obrta

Izvor: <http://poduzetnistvo-zagrebicka-zupanija.hr/obrt-ili-trgovacko-drustvo/>

	Obrt	j.d.o.o.
Brzina osnivanja	velika	velika
Troškovi osnivanja	niski	niski
Odgovornost prema trećima	nema ograničenja	do visine upisanog kapitala
Javna dostupnost informacija o poslovanju	niska	visoka
Transfer imovinskih prava	nizak	visoki
Temeljni kapital	nije potreban	definiran min.
Politika oporezivanja		
porez na dohodak	nepovoljna	-
porez na dobit	povoljna	povoljna
PDV	nepovoljna od 01.01.2015.	nepovoljna

Slika 11. Razlika između j.d.o.o. i obrta

Izvor: <http://www.am-patacic.hr/Savjet-otvoriti-obrt-ili-osnovati-trgovacko-drustvo-2.aspx>

6.4. HITRO.hr

HITRO.HR je servis Vlade Republike Hrvatske za ubranu komunikaciju granana i poslovnih subjekata s državnom upravom. Svrha mu je podizanje razine usluga povećanjem brzine, učinkovitosti, fleksibilnosti i transparentnosti rada državne uprave. Od sada se na HITRO.HR šalterima unutar Financijske agencije (FINA) može na lakši i brži način osnovati trgovačko društvo.

Tablica 3: SWOT analiza Trgovačkog društva

Snage (S)	Nedostaci (W)
<ul style="list-style-type: none">• Relativna lakoća transfera• Predodžba relativne stabilnosti i lakšeg pristupa izvorima financiranja• Angažiranje menadžera i kvalificiranih radnika• Proizvodna konkurentnost• Ugled robne marke• Marketinške sposobnosti• Pristup stranom tržištu• Kvalitetni kadrovi• Poticaji	<ul style="list-style-type: none">• Javna dostupnost podataka i izvještavanje• Složene procedure osnivanja• Relativno visoki početni troškovi• Ograničen interes osnivača• Vođenje poslovnih knjiga• Gubitak robne marke• Krediti• postojanje sukoba unutar poduzeća• Slabo razvijena strategija• Stroge zakonske regulative
Prilike (O)	Prijetnje (T)
<ul style="list-style-type: none">• Mogućnost proširenja poslovanja• Istraživanje novih tržišta• Brzo rastuće tržište• Nove tehnologije i tehnike• Ulazak u nove povezane poslove• Smanjenje rivaliteta među konkurentima	<ul style="list-style-type: none">• Povećanje domaće ili strane konkurencije• Povećan uvoz• Promjene u ukusima potrošača• Velike barijere ulaska• Povećanje rivaliteta• Usporenje rasta tržišta• Recesija u ekonomiji• Povećanje troškova radne snage• Promjena demografskog faktora

Izvor: Izradio autor

7. ZAKLJUČAK

Kada govorimo o osnivanju poljoprivrednog gospodarstva važno je naglasiti kako to ne znači da morate osnovati isključivo OPG- Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, jer poljoprivredno gospodarstvo može biti registrirano i u ostalim pravnim oblicima, a to znači da možete registrirati i obrt za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadrugu. Razlike se očituju u obveznim evidencijama i propisima vezanim za pojedini pravni oblik, kao i u pozicijama odgovornosti osnivača. Poslovati se može kao fizička osoba, ili kao pravna osoba. Fizička osobe su: obrt, samostalna djelatnost, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo i sporedno zanimanje. Ako ćete poslovati putem pravne osobe, a to su: trgovačka društva, zadruga, udruga, istu trebate prvo osnovati upisom u odgovarajući registar, pri čemu ćete postupak obaviti na trgovačkom sudu ili uredu državne uprave za poslove gospodarstva. Pravne osobe mogu: stjecati prava i preuzimati obveze, tužiti i biti tužena, mogu biti vlasnici pokretnih i nepokretnih stvari. Fizičke osobe mogu: kupovati, posjedovati i prodavati imovinu, tužiti i biti tužena, proizvoditi i prodavati proizvode kupcima. Izborom organizacijsko pravnog oblika poduzetništva posredno se bira i oblik poreza koji će se plaćati pa o tome treba razmišljati kad se planiraju porezne obveze. Na taj se način se u okviru financijskog planiranja nastoji na legalan način smanjiti porezno opterećenje poslovnog podhvata. Svaki od navedenih organizacijsko pravnih oblika reguliran je određenim zakonom: Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o obrtu, Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija itd. Odluka o obliku registracije temelji se na pomnom promišljanju i savjetovanju sa stručnjacima, jer poznavanje propisa omogućit će vam njihovu primjenu u vašu korist. Ne postoji najbolji organizacijski oblik, nego sve ovisi o poduzetničkim sklonostima, potrebama posla te brojnim drugim čimbenicima.

8. POPIS LITERATURE

KNJIGE:

1. Defilippis, J., „Obiteljska gospodarstva hrvatske“, AGM, Zagreb, 1993.
2. Defilippis, J., „Ekonomika poljoprivrede“, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

ČLANCI:

1. Deže, J. ; Petrač, B. ; Ranogajec, Lj. Značaj čovjeka u razvitku poduzetništva obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, Poljoprivreda, Osijek, 1998., str. 1-9.

WEB:

1. <http://zadruga.coop/hr/>
2. <https://repozitorij.pfos.hr/islandora/object/pfos%3A238/datastream/PDF/view>
3. http://agrisk.agr.hr/Uprava-pdf/Poslovno_org.pdf
4. <http://www.een.hr/upload/babe/nove-slike/pravni-oblici-organiziranja-poduzetnistva---split-helena-budisa.pdf>
5. http://www.efos.unios.hr/poduzetnistvo/wp-content/uploads/sites/206/2014/10/PODUZETNISTVO_10_SME_29102014.pdf
6. <http://poljoprivredno-gospodarstvo-opg.blogspot.hr/p/otvaranje-opg-a.html>
7. <http://www.uhddr.hr/centar-za-poduzetnistvo/obiteljsko-poljoprivredno-gospodarstvo>
8. <http://www.agrra.hr/hr/opg/registracija-opg>
9. <https://www.agroklub.com/poljoprivredne-vijesti/kako-registrirati-opg/9676/>
10. <http://www.womeninadria.com/oblici-poduzetnistva/>
11. <http://ef.sve-mo.ba/sites/default/files/nastavni-materijali/-oblici%20organiziranja%202012%20-%204.pdf>
12. <http://zadruga.coop/hr/o-zadugarstvu/sto-je-zadruga-i-kako-je-osnovati/1>
13. <http://www.hitro.hr/Default.aspx?sec=23>
14. <https://gov.hr/moja-uprava/poslovanje/pokretanje-poslovanja/registracija-obrta/1672>
15. <http://plaviured.hr/sto-osnovati-poduzece-ili-obrt/>
16. <http://www.narodni-list.hr/posts/139175001>
17. <http://tilio.hr/>

18. <http://poslovni-plan.hr/obrt-i-d-o-o-prednosti-i-nedostaci/obrt-i-d-o-o-prednosti-i-nedostaci/>
19. <http://www.portor.hr/index.php/troskovi-registriranja-obrta/>
20. <http://poduzetnistvo-zagrebacka-zupanija.hr/obrt-ili-trgovacko-drustvo/>
21. <http://pcsamobor.hr/poduzetnicki-vodic/obrt-i-trgovacko-drustvo-usporedba/>
22. <https://possector.hr/zakoni/razlika-izmedu-obrta-i-doo>
23. <http://www.am-patacic.hr/Savjet-otvoriti-obrt-ili-osnovati-trgovacko-drustvo-2.aspx>
24. http://web.efzg.hr/dok/pds/Strat_pod/RRiF-Clanak%20Kolakovic2.pdf
25. <http://poslovni-plan.hr/osnivanje-doo/>
26. http://www.hok.hr/statistika/trgovacka_drustva_i_obrti
27. <https://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima>
28. https://hr.wikipedia.org/wiki/Trgova%C4%8Dko_dru%C5%A1tvo
29. <http://www.czposijek.hr/savjetovanje-i-informiranje/>
30. <http://www.arkod.hr/>
31. http://www.pc-pakrac.hr/cmsslike/ostalo_publikacije2prilog1.pdf

OSTALA MULTIMEDIJA:

1. Sudarić, T., „ZADRUGARSTVO_16.pptx“ 2016.
2. Tolić, S., „Poduzetnička infrastruktura.pptx“ 2016.